

Matka Boska Księżycowa, ok. 1948-1949, linoryt kolorowany akwarelą na papierze.

MALARSTWO SAKRALNE LELI PAWLIKOWSKIEJ

Z około roku 1924 pochodzi pierwsza znana praca Leli Pawlikowskiej o tematyce Maryjnej: niewielka akwarela Wotywny obraz: Madonna w ogrodzie z Lelą i Michałem jako donatorami. Zarówno rysunek, jak i sposób kładzenia plam barwnych zdradzają pewne niedostatki warsztatowe, lecz forma malarska dowodzi studiów autorki nad późnogotyckim malarstwem niemieckim.

Największym artystycznym osiągnięciem Pawlikowskiej w latach międzywojennych (a może w całej twórczości?), jest teka linorytów pt. Bogurodzica. W warstwie formy plastycznej linorytu owe nawiązywały do sztuki ludowej: drzeworytu i obrazów na szkło. Mąż artystki, Michał pisał o nich, że są „robione pod natchnieniem ludowych obrazków (...), to jest z zachowaniem całej ich prymitywnej prostoty, ale robionych ze świadomością artystyczną. (...) Charakter tych obrazków bardzo wybitnie polski, jednak daleki od Strzyeńskiej, bo przede wszystkim prostszy w kolorze, a głębszy w tonie, bez kostumeryi słowiańskiej i bez kanciastości wycinanki łowickiej. Treść linorytów wyrastała z myśli teologicznej ustalonej przez Stolicę Apostolską i sobory, ale była przede wszystkim egzemplifikacją polskich narodowych tradycji świąt Maryjnych i obrzędów z nimi związanych. (...)

Po opuszczeniu kraju, artystka powróciła do linorytów o tematyce Maryjnej pod koniec lat czterdziestych (1948 i 1949). W tym trudnym dla własnej rodziny, polskich uchodźców i dla Polski okresie, w kilkanaście lat po pierwszym cyklu, wykonała ponownie trzy prace oparte kompozycyjnie i ideowo na tych z lat trzydziestych (Królowa Korony Polskiej, Matka Boska Karmiąca, Serce Jezusowe) oraz nową redakcję wizerunku Maryjnego pt. Matka Boska Księżycowa będącą w warstwie ikonograficznej transpozycją Madonny Apokaliptycznej (np. piętnastowiecznych wizerunków Martina Schongauera), a w warstwie stylistycznej kompozycją wciąż jeszcze powiązaną z nurtem europejskiego Art Deco. Dostępne w londyńskich, polskich księgarniach, Maryjne linoryty londyńskie Pawlikowskiej spełniały wówczas rolę łącznika z okresem minionym i przypominały osiadłym w Londynie Polakom o ich narodowej tradycji. (...)

Natomiast w obrazie poświęconym Maksymilianowi Kolbemu, jeszcze wówczas kandydatowi na ołtarze, Pawlikowska stworzyła zupełnie własne, oryginalne ikonograficzne przedstawienie.

Oparła się na przekazach dotyczących wizji doświadczonej przez przyszłego zakonnika w dzieciństwie, zawartych w pierwszych opublikowanych biografiach ojca Kolbego i na archetypie ikonograficznym osłaniania płaszczem opieki. Powstałe później wizerunki już kanonizowanego Maksymiliana Kolbego także wykorzystują przekaz o tej wizji, ale w innym ujęciu kompozycyjnym. (...)

(wg. Marty Trojanowskiej)

Matka Boska Karmiąca ok. 1948, linoryt kolorowany akwarelą.

KRÓLOWA JADWIGA

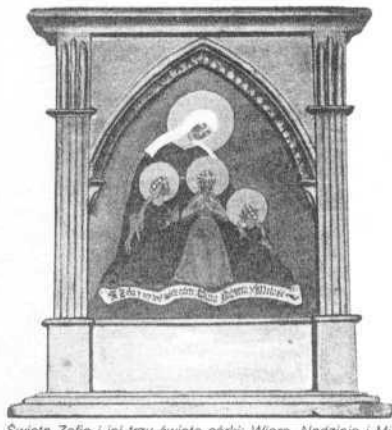
Królowa Jadwiga, 1953, druk na kartonie, obrazek wydany przez Komitet Popierania Beatyfikacji Królowej Jadwigi w Wielkiej Brytanii.

Pamiętka Pierwszej Komunii Świętej, ok. 1938, druk na kartonie, obrazek wydany przez „Księgarnię Św. Wójciecha” w Poznaniu.

Ojciec Maksymilian Maria Kolbe, 1962, olej na płótnie(?), inne dane oryginału nie są znane.

Święta Zofia i jej trzy święte córki: Wiera, Nadzieja i Miłość, 1929, tempera na drewnie, w obudowie skrzynkowej za szkłem.